

Европейски икономически и социален комитет

TEN/512
Средносрочен преглед на
Програмата в областта на
цифровите технологии

Брюксел, 22 май 2013 г.

СТАНОВИЩЕ

на

Европейския икономически и социален комитет

относно

„Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите – Програма в областта на цифровите технологии за Европа: цифровите технологии — двигател на европейския икономически растеж“

COM(2012) 784 final

Докладчик: г-н **McDonogh**

На 18 март 2013 г. Европейската комисия реши, в съответствие с член 304 от Договора за функционирането на Европейския съюз, да се консултира с Европейския икономически и социален комитет относно

„Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите – Програма в областта на цифровите технологии за Европа: цифровите технологии — двигател на европейския икономически растеж“
COM(2012) 784 final.

Специализирана секция „Транспорт, енергетика, инфраструктури, информационно общество“, на която беше възложено да подготви работата на Комитета по този въпрос, прие своето становище на 30 април 2013 г.

На 490-ата си пленарна сесия, проведена на 22 и 23 май 2013 г. (заседание от 22 май), Европейският икономически и социален комитет прие настоящото становище със 156 гласа „за“ и 7 гласа „въздържал се“.

*

* *

1. **Заклучения и препоръки**

- 1.1 Комитетът приветства съобщението относно прегледа на Програмата в областта на цифровите технологии, в което Комисията се съсредоточава върху приоритетни действия, така необходими за създаването на икономически растеж и работни места.
- 1.2 Европейската икономика е в криза. Според Комисията в най-добрия случай растежът на БВП в ЕС-27 е в стагнация и през 2013 г. ще се свие с още 0,25 % в еврозоната. През февруари безработицата достигна нови рекордно високи равнища – без работа в ЕС-27 са 10,9 % от работната сила – над 26 млн. души¹. Най-високи остават равнищата на безработица в Гърция и Испания – съответно 26,4 % и 26,3 %, а младежката безработица в ЕС-27 е 23,5 %.

ЕИСК изразява съгласие с Комисията, че „това неприемливо високо равнище на безработица е извънредно сериозно и Европа трябва да мобилизира всички налични ресурси за създаване на работни места и завръщане към устойчив растеж“².

¹ http://epp.eurostat.ec.europa.eu/statistics_explained/index.php/Unemployment_statistics.

² <http://www.euractiv.com/socialeurope/commission-calls-eu-unemployment-news-518852>.

- 1.3 Въпреки икономическата рецесия цифровата икономика бележи бърз растеж и създава работни места. Всъщност прогнозата на индустрията на ИКТ е, че до 2015 г. ще разполага със 700 000 свободни работни места поради недостига на умения в областта на ИКТ в Европа. Такъв недостиг на умения при наличие на висока безработица е обезпокоителен.
- 1.4 Европа отчаяно се нуждае стратегията за Програмата в областта на цифровите технологии да ускори възстановяването и да се постигне устойчив и приобщаващ растеж, особено в регионите на ЕС, изправени пред най-големите икономически предизвикателства. Прегледът на стратегията е навременен, защото ще позволи да се приоритизират действията с най-решаващо значение за икономическия растеж и заетостта.
- 1.5 Ширококоловата инфраструктура е от първостепенно значение за Програмата в областта на цифровите технологии. Ето защо Комитетът беше извънредно разочарован от решението на Съвета през февруари³ да намали бюджета в Многогодишната финансова рамка (МФР) за периода 2014–2020 г. за цифрови инфраструктури и услуги по линия на Механизма за свързване на Европа от 9,2 млрд. евро на едва 1 млрд. евро. Това съкращение би означавало премахване на подкрепата за въвеждането на ширококоловите технологии и би засегнало най-силно по-бедните региони в ЕС и тези в по-неблагоприятно положение, като изостри увеличаващото се цифрово разделение.
- 1.6 В съобщението на Комисията се очертава много амбициозна серия от предложения за преодоляване на пречките пред цифровата трансформация в Европа. ЕИСК очаква възможността своевременно да анализира конкретните съобщения на Комисията относно всяка една от предложените основни инициативи. Едва тогава ще бъде възможно да се отправят подробни бележки относно конкретните мерки, вероятните им въздействия и възможните проблеми.
- 1.7 С оглед на ограничените срокове и ресурси ЕИСК смята, че при преориентирането на Програмата в областта на цифровите технологии следва да се даде приоритет на следните мерки за растеж:
- осигуряване на високоскоростни интернет връзки на достъпни цени за всички граждани;
 - повишаване на цифровото приобщаване и грамотност;
 - развиване на уменията за работа с ИКТ, запълване на липсата от умения в областта на ИКТ, създаване на работни места и подкрепа на предприемачеството;
 - изграждане на доверие и укрепване на киберсигурността;

³ http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/ec/135344.pdf.

- защита на неприкосновеността на личния живот и личната безопасност в онлайн среда (особено на децата);
- създаване на Харта за цифровите права на потребителите;
- повишаване на ангажираността на всички групи от обществото в разработването и изпълнението на политиката в тази област;
- прилагане на ефективна стратегия за изчисленията в облак, включително и подходящо регулиране;
- повишаване на конкурентоспособността в световен мащаб в областта на ИКТ и цифровите услуги, с цел европейските компании в основни технологии и услуги да се утвърдят като лидери на световния пазар;
- създаване на синергии с европейските проекти за глобална навигационна спътникова система, „Галилео“ и ЕГССНП (Европейска геостационарна служба за навигационно покритие).

- 1.8 ЕИСК отбелязва със задоволство, че много от действията, за които се отправя призив в неговите становища *„Цифровият пазар като двигател на растежа“*⁴ и *„Приобщаващ цифров вътрешен пазар“*⁵, са включени в съобщението, в това число действията, свързани с въпроси като ширококоловия достъп, оперативната съвместимост, сигурността в онлайн среда, неутралността на мрежата и отвореното интернет пространство и хармонизирането на ДДС.
- 1.9 Поради голямото значение на разгръщането на високоскоростните ширококолови инфраструктури в целия ЕС Комитетът призовава Комисията да препоръча гама от финансови инструменти за подпомагане на ускорените инвестиции в ширококолова инфраструктура, особено там, където обичайната възвръщаемост на пазара е недостатъчна, за да привлече частно финансиране.
- 1.10 Възможно най-скоро трябва да се приложат иновационни решения, включително по-широкото използване на безжични технологии, за да се ускори разгръщането на ширококоловите технологии и да се преодолее нарастващото цифрово разделение между градските и селските райони.
- 1.11 ЕИСК би желал Комисията да разясни как достъпът до високоскоростна ширококолова връзка може да бъде признат като универсално право на всички граждани, независимо от местоположението им.

4 [ОВ С 229, 31.7.2012 г., стр. 1-6.](#)

5 [CES273-2012_00_00_TRA_AC_BG.DOC.](#)

- 1.12 ЕИСК подчертава необходимостта от пълното интегриране на ИКТ в образователната политика, така че ученето през целия живот в областта на цифровата грамотност и уменията за работа с ИКТ да бъде достъпно за всички граждани⁶ и подкрепя развиването на добро познаване на цифровите технологии в цялото общество и икономика. Комитетът смята също така, че е важно да се прилагат политики, които насърчават равенство между половете в обучението в областта на ИКТ.
- 1.13 Следва да се обърне специално внимание на необходимостта от целево обучение по цифрова грамотност и електронни умения на безработните граждани, както и от повишаване на уменията на тези, които вече са на пазара на труда и се нуждаят от нови умения, за да запазят заетостта си в цифровата икономика.
- 1.14 Комитетът призовава Комисията да проучи по какъв начин използването на публична инфраструктура в областта на ИКТ, по-специално на ширококоловите мрежи и компютърните ресурси в училищата и библиотеките, би могло да се превърне в елемент на политиката за подкрепа на обучението за умения за работа с ИКТ и цифрова грамотност в целия Европейски съюз.
- 1.15 Доверието на потребителите е от първостепенно значение за насърчаването на търсенето на иновационни цифрови услуги. Това доверие ще бъде укрепено с помощта на по-голяма законодателна защита за потребителите, включително прилагането на правила за „несъответствие“, когато потребителите не получават ширококоловата връзка с обявената от доставчиците на интернет скорост.
- 1.16 Комитетът отново призовава Комисията да представи предложения за въвеждането на европейски „знак за доверие“ за предприятията. Както беше заявено в предходни становища на ЕИСК⁷, обща за ЕС схема за сертифициране и етикетирание за електронните търговци би могла да повиши значително доверието на потребителите в трансграничната електронна търговия и би помогнала на МСП да развият трансгранична онлайн дейност.
- 1.17 Комитетът насочва вниманието на Комисията към своето становище относно „Отворено и неутрално интернет пространство в Европа“⁸ и отправя настоятелно искане принципът на неутралност на мрежата да залегне официално в законодателството на ЕС възможно най-скоро.
- 1.18 ЕИСК би желал да бъде създадена Харта за цифровите права за всички граждани, за да се укрепи защитата на потребителите.

⁶ [ОВ С 318, 29.10.2011 г., стр. 9-18.](#)

⁷ [ОВ С 54, 19.2.2011 г., стр. 58-64.](#)

⁸ [ОВ С 24, 28.1.2012 г., стр. 139-145.](#)

- 1.19 Комитетът отново призовава Комисията да използва значителните синергии, които могат да бъдат постигнати в резултат на правилното включване на програмите за глобална навигационна спътникова система в Програмата в областта на цифровите технологии.
- 1.20 Комитетът изтъква, че с развитието на цифровото общество и предоставянето на все повече жизненоважни услуги онлайн е необходимо Комисията да продължи да предоставя целенасочена подкрепа за стратегиите, насочени към повишаването на равнището на цифровото приобщаване в целия ЕС. Трябва да се обърне специално внимание на приобщаването на гражданите в неравностойно положение заради увреждания, проблеми с грамотността, възраст, икономически средства или пол. ЕИСК изразява задоволството си от определянето на водещи личности („цифрови шампиони“) в областта на цифровите технологии в държавите членки и очаква доклади за ефективността на тази стратегия.

2. Основно съдържание на Съобщението на Комисията

- 2.1 Цифровата икономика бележи седемкратно по-голям растеж от останалата част от европейската икономика и 50 % от целия растеж на производителността се генерира от инвестиции в ИКТ. В множество сектори в Европа работят над 4 млн. специалисти в областта на ИКТ и броят им се увеличава с 3 % годишно въпреки кризата. Информационните и комуникационните технологии са от основно значение за подпомагане на структурните преобразувания на сектори като енергетиката, здравеопазването, финансовите услуги, преработвателната промишленост, обществените услуги и образованието. Но разпокъсаната общоевропейска рамка в тази област на политика и наличието на структурни пречки понастоящем възпрепятстват реализирането на този потенциал.
- 2.2 В съобщението се излагат плановете на Комисията за насърчаване на икономическия растеж и създаването на работни места в Европа чрез пренасочването на акцента на Програмата в областта на цифровите технологии към следните ключови области:
- завършването на **единния цифров пазар**⁹ до 2015 г.;
 - ускоряване на **цифровите иновации в общественния сектор** посредством мобилизирането на Механизма за свързване на Европа (МСЕ)¹⁰;
 - ускоряване на **внедряването на високоскоростен интернет**;
 - изпълнение на Стратегията за **изчисленията в облак**¹¹, което ще съкрати разходите за ИКТ и ще даде тласък на производителността, растежа и създаването на работни места;

⁹ [ОВ С 143, 22.5.2012 г., стр. 69-73](#); [ОВ С 299, 4.10.2012 г., стр. 165-169](#).

¹⁰ [ОВ С 143, 22.5.2012 г., стр. 116-119](#).

¹¹ [ОВ С 76, 14.3.2013 г., стр. 15-19](#), и [ОВ С 24, 28.1.2012 г., стр. 40-47](#).

- изпълнение на Европейската стратегия за киберсигурност¹²; Освен това Комисията предлага да се разшири Глобалният алианс срещу сексуалното посегателство над деца в интернет¹³;
- създаване на „Широка коалиция за **цифрови умения и работни места**“, която ще извършва координирани действия в целия ЕС за стимулиране на заетостта и на усвояването на електронни умения;
- по-благоприятна среда за стопанска дейност за стартиращите предприятия и план за действие в подкрепа на **предприемачи, развиващи дейност по интернет**.

С изпълнението на действията, изложени в съобщението, се очаква в дългосрочна перспектива да бъдат създадени 3,8 млн. нови работни места в икономиката като цяло.

- изготвяне на **нова секторна стратегия в областта на електрониката** с концентриране на финансирането на НИРДИ върху стратегически нужди в ключови технологии.

3. Общи бележки

- 3.1 Трябва да се положат още много усилия, за да се постигне благоприятният цикъл, заложен в Програмата в областта на цифровите технологии, който обвързва цифровата инфраструктура, съдържание, услуги, пазар и иновации в посока повишаване на производителността и растежа. Единният цифров пазар все още далеч не е реалност и държавите членки все още се различават значително по отношение на темпа на развитие на инфраструктурата и регулаторната реформа.
- 3.2 Европейската икономика е в криза. Над 26 млн. души в ЕС-27, или 10,9 % от работната сила, са безработни. Тежкото положение на европейската икономика контрастира неблагоприятно с това на нашите глобални конкуренти – безработицата в Съединените щати през януари беше едва 7,7 % – най-ниското равнище от 4 години насам, а в Япония – 4,3 %.
- 3.2.1 Последните данни от Евростат¹⁴ също изтъкват значителните различия между държавите членки. Равнищата на безработица в Австрия и Германия са съответно едва 4,8 % и 5,4 %. В замяна на това безработицата в Гърция и Испания надхвърля 26 %.
- 3.2.2 Особено високо е равнището на безработица във възрастовата група под 25 години. Над половината от младите хора в тези страни са без работа (58,4 % в Гърция и 55,7 % в Испания).

¹² JOIN(2013) 1 final.

¹³ [ОВ С 317, 23.12.2009 г., стр. 43-48, ОВ С 48, 15.2.2011 г., стр. 138-144, ОВ С 24, 28.1.2012 г., стр. 154-158.](#)

¹⁴ http://epp.eurostat.ec.europa.eu/statistics_explained/index.php/Unemployment_statistics.

- 3.3 Програмата в областта на цифровите технологии определя амбициозни цели за широколентово покритие и скорост и изисква от държавите членки да предприемат мерки, включително правни разпоредби, за улесняване на инвестирането в широколентови технологии. Но според Комисията¹⁵ Европа изостава спрямо световните си конкуренти в осигуряването на широколентова инфраструктура. В някои части на Азия и в Съединените щати във високоскоростна широколентова инфраструктура се инвестира с по-бързи темпове, което води до значително по-добро покритие и по-високи скорости. По данни от декември 2011 г. най-многобройните потребители на оптична връзка с интернет в света са регистрирани в Южна Корея – 20,6 % абонаменти на 100 жители, т.е. двойно повече в сравнение с Швеция (9,7 %), която има най-добрите показатели в ЕС. На второ място е Япония с 17,2 % дял на този вид интернет услуга.
- 3.4 Цифровото приобщаване би трябвало да бъде право на всички граждани, независимо от мястото им в обществото. Трябва да се положат специални усилия за приобщаване на гражданите в неравностойно положение заради увреждане, проблеми с грамотността, възраст, икономически средства или пол.
- 3.5 Достъпът до високоскоростни широколентови услуги трябва да се признае за универсално право на гражданите на ЕС. През 2010 г. Комисията повдигна въпроса за включването на широколентовия достъп в Задължението за предоставяне на универсална услуга¹⁶. Необходим е спешен отговор на този въпрос, за да се подпомогне благоденствието, заетостта и цифровото приобщаване на гражданите.
- 3.6 Правителствата би трябвало да гарантират достъп до цифровите технологии и възможност за придобиване на цифрова грамотност за всички. Комитетът би желал всеки гражданин да има достъп до обучение по електронни умения през целия живот за професионални, лични и обществени цели.
- 3.7 В контекста на високоскоростните широколентови връзки проблемът на цифровото разделение добива все по-голяма значимост, тъй като гражданите не само са лишени от достъп до информация, какъвто е случаят при базовата широколентова връзка, но и от цифрови услуги, предлагани по интернет, като електронно здравеопазване, електронно образование и електронно управление, които са достъпни само при наличието на високоскоростни интернет връзки.

15 SWD(2013)0073 (част 1).

16 COM(2008) 572 final.

- 3.8 Сравнителният анализ на Програмата в областта на цифровите технологии за Европа¹⁷ и последните данни от Евростат¹⁸ показват, че цифровото разделение се задълбочава и че различията между държавите членки са големи. През 2012 г. 28 % от домакинствата в ЕС-27 не са разполагали с широколентова връзка. Докато в Германия, Финландия, Швеция и Обединеното кралство с широколентов достъп разполагат над 80 % от домакинствата, в България, Гърция, Италия и Румъния тази стойност е под 60 %. Освен това 90 % от домакинствата без широколентов достъп се намират в селски райони. 35 млн. домакинства в селски райони все още очакват достъп до високоскоростна интернет връзка и ако не се обърне подобаващо внимание на гражданите, които живеят извън градските центрове, те ще страдат от все по-голямо социално и икономическо неравенство.
- 3.9 Цифровата грамотност и използването на интернет са тясно свързани с широколентовия достъп, така че докато във Финландия и Швеция хората, които никога не са използвали интернет, са под 10 %, в България, Гърция и Румъния тази цифра надхвърля 40 %.
- 3.10 Реформата на законодателството в областта на устройственото планиране, планирането на интелигентна инфраструктура, създаването на стимули за инвестиции и въвеждането на иновационни технологии са все дейности, които могат да допринесат за преодоляването на широколентовото разделение. Но гражданите също трябва да действат отговорно и да улесняват внедряването на високоскоростен интернет.
- 3.11 Доверието и ангажираността са от решаващо значение за постигането на целите на Програмата в областта на цифровите технологии. Без доверие търсенето на редица иновационни услуги с голям потенциал за растеж като електронната търговия и изчисленията в облак би било ограничено. За да се подкрепи изграждането на доверие, е важно законодателните разпоредби да не изостават от развитието на единния цифров пазар в технологично и транзакционно отношение. За съжаление това реалността не е такава и съществува неотложна необходимост да се постигне по-голям напредък във връзка с мерки от решаващо значение като инструментите за колективна защита — въпрос, по който през 2009 г. Комитетът призова да бъде приета директива¹⁹.

17 <https://ec.europa.eu/digital-agenda/en/scoreboard>.

18 http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/information_society/data/main_tables.

19 [ОВ С 128, 18.5.2010 г., стр. 97-102](#).

3.12 От решаващо значение за успеха на Програмата в областта на цифровите технологии е пълната ангажираност на всички групи в обществото в разработването и изпълнението на стратегията и подходящото им представителство в консултациите. За съжаление потребителите и обикновените граждани често са представени в недостатъчна степен в дискусиите по някои въпроси от решаващо значение и Комисията трябва да положи по-големи усилия, за да гарантира равно представителство за членовете на гражданското общество във всички форуми.

4. Специфични бележки

4.1 Поради голямото значение на разгръщането на високоскоростния интернет в целия ЕС Комитетът призовава Комисията да предложи гама от финансови инструменти за подкрепа на ускорени инвестиции в необходимата на Европа широколентова инфраструктура, особено там, където обичайната възвръщаемост на пазара е недостатъчна.

4.2 Комитетът приветства акцента, поставен от Комисията, върху намаляването на разходите за осигуряване на широколентова инфраструктура. Той привлича вниманието на Комисията върху мултиплициращия ефект от това намаление на разходите върху икономиката и качеството на живот и призовава всички заинтересовани страни да работят неуморно по този въпрос.

4.3 Комитетът призовава Комисията и държавите членки да спомогнат за бързото постигане на целта за широколентово покритие посредством пълното изпълнение на Програмата за политика в областта на радиочестотния спектър²⁰.

4.4 При осигуряването на високоскоростен интернет трябва да се гарантира справедлив конкурентен достъп на нови оператори до инфраструктурата, защото в противен случай качеството на избора на услугата за потребителите ще бъде нарушено или ограничено.

4.5 Според Комитета е важно да се разработят модели на ценообразуване за достъп до високоскоростен широколентов интернет, които да се съгласуват за целия ЕС и да се използват от националните регулаторни органи, за да се гарантира, че разходите ще са справедливи навсякъде и ще се изчисляват съгласно едни и същи стандарти.

²⁰ [ОВ С 107, 6.4.2011 г., стр. 53-57.](#)

- 4.6 Новите работни места, създавани в цифровата икономика, изискват цифрова грамотност, а често и специални умения за работа с ИКТ. За съжаление Европа не успява да обучи толкова работници, отколкото се нуждае растящата индустрия на ИКТ. Макар ЕС да страда от високи равнища на безработица, индустрията на ИКТ оценява, че до 2015 г. ще разполага със 700 000 свободни работни места. Този недостатък в уменията трябва спешно да бъде запълнен посредством всички необходими извънредни мерки.
- 4.6.1 В рамките на Програмата за нови умения и работни места Комисията се ангажира да разработи общоевропейски подход и инструменти в подкрепа на държавите членки за интегрирането на уменията за работа с ИКТ и цифровата грамотност в основните политики за учене през целия живот. За Европа е важно този елемент от стратегията „Европа 2020“ да даде резултати възможно най-скоро.
- 4.6.2 Високото равнище на младежката безработица се дължи отчасти на несъответствието между образователната политика и нуждите на работодателите. Държавите членки би трябвало спешно да откликнат на този проблем, като добавят нови програми за умения за работа с ИКТ в цикъла за висшето образование. Важно е също така образователната политика в областта на ИКТ да насърчава равенството между половете.
- 4.6.3 За тези, които са вече са на пазара на труда, цифровите умения придобиват все по-голямо значение за запазване на производителността и гъвкавостта в сферата на заетостта. Рискът от непълна заетост или дори безработица нараства за тези, които нямат необходимите цифрови умения. Затова от съществено значение за европейската производителност и конкурентоспособност е предприятията и работниците да си сътрудничат при изпълнението на програми за обучение на работното място, насочени към повишаване на цифровата грамотност и уменията за работа с ИКТ.
- 4.6.4 Освен това би трябвало да се разработят специални програми за обучение по умения за работа с ИКТ и цифрова грамотност, за да се помогне на безработните да се завърнат на пазара на труда, което ще допринесе за борбата със сериозния проблем на Европа в областта на безработицата.
- 4.6.5 Широколентовият интернет и компютърните ресурси в училищата, обществените библиотеки и други обществени сгради биха могли да послужат като елемент на политиката за подкрепа на обучението по умения за работа с ИКТ и цифрова грамотност в целия Европейски съюз.

- 4.7 В предходни становища Комитетът призова за харта за правата на гражданите в онлайн среда²¹. Въпреки че ЕИСК приветства публикувания от Комисията „Кодекс на онлайн правата в ЕС“²², според него ЕС следва да установи Харта за цифровите права, за да се осигури ясна защита за всички граждани и неотдавна призова за това в становището си относно „Приобщаващ цифров вътрешен пазар“²³.
- 4.8 Потребителите в цяла Европа се оплакват, че техните интернет доставчици не им предоставят обещаната в сключените договори скорост на интернет връзката. Това несъответствие на договора и заблуждаваща реклама подкопават доверието в цифровия пазар. Към този проблем трябва да се подходи с по-строго законодателство и разпоредби за прилагане.
- 4.9 ЕИСК подчертава решаващото значение на напредъка на Плана за действие в областта на електронната търговия, Зелената книга „Към интегриран европейски пазар за картови, интернет и мобилни плащания“ и Европейската програма за потребителите за завършването на изграждането на единния цифров пазар.
- 4.10 В предходно становище²⁴ Комитетът категорично подкрепи предложението регламент на ЕС за защита на данните. ЕИСК изразява надежда, че всеобхватната реформа на правилата на ЕС за защита на данните ще бъде официално приета възможно най-скоро. Важно е в дискусиите относно Общия регламент за защита на данните да се вземе предвид възможното му въздействие в други области на политиката. Прекалено рестриктивни задължения могат да ограничат възможностите за използване на личните данни в полза на обществото и за постигане на целите на програмата в областта на цифровите технологии (напр. наблюдение на данните на пациент с цел прогнозиране на развитието на конкретно заболяване или енергийно управление посредством интелигентни мрежи).
- 4.11 Комитетът отново призовава Комисията да представи предложения за въвеждането на европейски „знак за доверие“ за предприятията. Както беше заявено в предходни становища на ЕИСК²⁵, обща за ЕС схема за сертифициране и етикетиране на електронните търговци би могла да осигури универсална защита на потребителите при закупуването на стоки и услуги онлайн, независимо от националните граници, което би увеличило значително доверието на потребителите в трансграничната електронна търговия и би помогнало на МСП да развият трансгранична онлайн дейност.

21 [ОВ С 229, 31.7.2012 г., стр. 1-6.](#)

22 <https://ec.europa.eu/digital-agenda/en/code-eu-online-rights>.

23 [CES273-2012_00_00_TRA_AC_BG.DOC](#).

24 [ОВ С 229, 31.7.2012 г., стр. 90-97.](#)

25 [ОВ С 54, 19.2.2011 г., стр. 58-64.](#)

- 4.12 Освен прилагането на обща европейска оперативна съвместимост за националните схеми за електронна идентификация Комитетът би желал Комисията да обмисли въвеждането на доброволна схема за електронна идентификация за всички граждани на ЕС, за да се осигури ограничена електронна идентификация, чиято автентичност е гарантирана на равнището на ЕС, за транзакции, извършвани в рамките на електронната търговия.
- 4.13 За да стимулират цифровата икономика, държавите членки и регионалните власти следва да насърчават безплатни WiFi точки за достъп на обществени места.
- 4.14 Въпреки че Комитетът приветства намерението на Комисията да приеме препоръка за създаване на гаранции за потребителите, че ще бъде запазен принципът на „отворения“ интернет, ЕИСК отправя настоятелно искане принципът за неутралност на мрежата също да залегне официално в законодателството на ЕС възможно най-скоро. Комитетът привлича вниманието на Комисията към становището си относно *„Отворено и неутрално интернет пространство в Европа“*²⁶, в което се пояснява, че целта на неутралността на мрежата е доставчиците на интернет услуги да третират по един и същ начин всички източници на сходни интернет данни и да не упражняват дискриминация спрямо различните видове интернет трафик от търговски съображения.
- 4.15 Използването на изчисленията в облак засилва необходимостта от защита на гражданите, на техните данни и личен живот, особено, когато данните на европейските потребители и предприятия се съхраняват извън ЕС или от дружества извън ЕС. ЕИСК насочва Комисията към наскоро публикуваното свое становище относно Стратегията за изчисленията в облак²⁷, в което той насърчава Комисията да укрепи регулаторната рамка относно:
- защитата на данни и неприкосновеността на личния живот;
 - достъпа на правителствата до данните;
 - контрола на данните и управлението на споровете между потребители и доставчици;
 - преносимостта и оперативната съвместимост.

Освен това ЕИСК предупреждава Комисията да вземе предвид необходимостта всички рамки за изчисленията в облак, приемани на равнището на ЕС, да не остаряват прекалено бързо, тъй като бъдещото развитие на тази технология ще бъде много динамично и непредсказуемо през следващите години.

²⁶ [ОВ С 54, 19.2.2011 г., стр. 58-64.](#)

²⁷ [ОВ С 76, 14.3.2013 г., стр. 59-65.](#)

- 4.16 ЕИСК отбелязва публикуваната Стратегия на Европейския съюз за киберсигурност и очаква да има възможността да анализира пакета от мерки в нейна подкрепа, включително предложената директива относно мрежовата и информационната сигурност.
- 4.17 Необходими са специални мерки за защита на интересите на децата и на уязвимите лица в онлайн среда, особено по отношение на защитата на данните, онлайн измамите и безскрупулният маркетинг и реклама, насочени към уязвимите потребители. ЕИСК привлича вниманието на Комисията към многобройните си становища по този въпрос²⁸, по-специално относно „Европейска стратегия за по-добър интернет за децата“²⁹ и относно „Правна рамка за рекламата, насочена към млади хора и деца“³⁰.
- 4.18 Както се заявява в становището на Комитета относно „Програма в областта на цифровите технологии за Европа“³¹, отворените стандарти улесняват конкуренцията и дават възможност на МСП да растат и да се конкурират на световния пазар. Затова насърчаването и подкрепата за отворени стандарти за всички ИКТ продукти и услуги в Европа следва да бъдат отделен компонент на Програмата в областта на цифровите технологии.
- 4.19 Американски и азиатски предприятия доминират в индустрията на ИКТ. Европа очевидно не успя да се възползва от развитието на иновациите в ИКТ, за да създаде водещи на пазара мега-предприятия като Google, Microsoft, Apple и Samsung. Комитетът приветства плана за разработване и прилагане на нова секторна стратегия за микро- и наноелектрониката с цел повишаване на привлекателността на Европа за инвестиции в разработване и производство и увеличаване на пазарния дял в световен мащаб. При все това политиката на ЕС трябва да се промени радикално, за да се гарантира, че европейските предприятия разполагат със стимулиращата среда, която им е необходима, за да се превърнат в световни лидери на пазара на технологии и услуги в областта на ИКТ.
- 4.20 Комисията трябва също така да гарантира, че се прилагат добри практики за управление на инвестициите в тази секторна политика: инвестициите следва да се отпускат въз основа на очакваната икономическа и/или обществена възвращаемост и всички инвестиции следва да бъдат предмет на строг надзор, за да се гарантира постигането на планираните ползи.

28 [ОВ С 54, 19.2.2011 г., стр. 58-64, ОВ С 128, 18.5.2010 г., стр. 69-73, и ОВ С 224, 30.8.2008 г., стр. 61-66.](#)

29 [ОВ С 351, 15.11.2012 г., стр. 68-72.](#)

30 [ОВ С 351, 15.11.2012 г., стр. 6-11.](#)

31 [ОВ С 351, 15.11.2012 г., стр. 6-11.](#)

- 4.21 Управлението на предложените инвестиции в областта на НИРДИ трябва да гарантира добра координация между програмите и проектите с цел извличане на максимална полза и избягване на загубите, дължащи се на дублиране на дейности.
- 4.22 Според ЕИСК мащабните инвестиции в европейските ГНСС технологии и услуги би трябвало да допринесат за успеха на Програмата в областта на цифровите технологии. Затова Комитетът отново призовава Комисията да използва значителните синергии, които могат да бъдат постигнати със съответното включване на програмите за глобална навигационна спътникова система в Програмата в областта на цифровите технологии. ЕИСК привлече вниманието към този въпрос в първоначалното си становище относно Програмата в областта на цифровите технологии³².

Брюксел, 22 май 2013 г.

Председател
на
Европейския икономически и социален
комитет

Henri Malosse

³² [ОВ С 54, 19.2.2011 г., стр. 58-64.](#)